

Нефинансова декларация към
Годишния финансов отчет на
„Софарма“ АД по изискванията на
чл. 48-52 от Закона за счетоводството
2019

Съдържание

Изявление за подкрепа	2
I. За декларацията	2
II. Обхват на Декларацията	3
1. Визия, стратегия и корпоративно управление	3
2. Отпечатък от дейността на компанията	11
3. Организационна структура	16
4. Продукти и услуги	16
5. Развитие на компанията	17
III. Стратегията за корпоративна социална отговорност	20
1. Дефиниция	20
2. Управление на КСО	20
3. Членства	22
4. Ангажимент към заинтересованите страни	23
IV. Сфери на нефинансов отчет	27
1. Пазар	27
2. Служители	31
3. Екология	33
4. Общество	34

Изявление за подкрепа

Уважаеми партньори,

Предоставяме на вниманието Ви нефинансова декларация съдържаща информация за дейността на „Софарма“ АД като корпоративен гражданин с активно и отговорно отношение към обществото и околната среда. Вземайки под внимание значимите за заинтересованите ни страни теми, „Софарма“ АД следва ангажиментите си за постигане на устойчиво развитие и просперитет.

Компанията подкрепя и прилага принципите на Глобалния договор на ООН и работи по Целите за устойчиво развитие на ООН, приети през 2015 година.

В Декларацията представяме основните инициативи за интеграция на принципите за устойчиво развитие в ежедневната ни дейност и тяхното икономическо, социално, обществено и екологично отражение.

„Софарма“ АД предоставя информация на заинтересованите страни за изпълнението на своите ангажименти чрез всички комуникационни канали.

I. За декларацията

Декларацията за нефинансово отчитане описва ангажиментите, които „Софарма“ АД като корпоративен гражданин поема към акционерите и инвеститорите; държавната и местната власт; потребителите; клиентите и партньорите; към околната среда и обществото. Компанията поддържа активен диалог с всички свои заинтересовани страни при дефинирането на важните теми, по които работи и осигурява прозрачност и изчерпателност при предоставянето на информация за дейността си. С ясното съзнание за отпечатъка си в социално-икономическата, обществената сфера и околната среда, „Софарма“ АД използва измерители, които показват действителното ѝ влияние и работи в посока на подобряване на въздействието си.

Декларацията е съобразена с изискванията за отчитане на чл. 48 от ЗСЧ и съдържа описание на политиките на предприятието по отношение на дейността му в областта на екологията, социалните въпроси, служителите, антикорупцията и правата на човека. Тя се основава на Комюникето за напредък, с което „Софарма“ АД се отчита от 2006г., от 2012г. на „active“ ниво, а от 2016г. на ниво „advanced“.

II. Обхват на Декларацията

Декларацията предоставя широк поглед върху различни аспекти на дейността на „Софарма“ АД като корпоративен гражданин за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. и съдържа количествени данни, използвани като измерители за въздействие в основните сфери, описани по-долу.

Софарма АД

Нашите ценности

- *Ние произвеждаме генерични и традиционни медикаменти с най-високо качество.*
- *Ние насърчаваме грижата за здравето на всички заинтересовани страни чрез социалните ни проекти и чрез предоставяне на достоверна информация за здравето.*
- *Ние практикуваме и развиваме отговорно отношение към околната среда.*
- *Ние работим съвместно с и подкрепяме както местните, така и глобалните общности.*
- *Ние изграждаме устойчиви печеливши партньорства с нашите доставчици.*
- *Ние подкрепяме щастието и развитието на членовете на екипа ни.*
- *Ние създаваме блага чрез печалба и растеж.*

1. Визия, стратегия и корпоративно управление

Визия и стратегия

Визията и стратегията на „Софарма“ АД имат за цел да гарантират устойчиво развитие и финансови и икономически ползи за акционерите в контекста на философията и мисията, които Дружеството приема за основни в своята дейност. Стратегията бива преразглеждана ежегодно и отразява динамиката в сектора, както на национално, така и на международно ниво.

Корпоративна философия

Производството на лекарствени средства е не просто технологичен процес, а хуманна мисия, основана на високите стандарти за качество, безопасност и ефективност на медикаментите.

Мисия

„Софарма“ АД е активен участник в прогреса и развитието на фармацевтичната индустрия, с което допринася и за икономическото развитие и просперитета на българската нация.

От основаването си през 1933 г. Компанията се стреми да произвежда и осигурява достъпни, ефикасни и съвременни лекарства на българския пациент. „Софарма“ АД е наследник на производствената и аптечна лаборатория на Българското аптекарско кооперативно дружество, основано още през 1914 г.

Производството на лекарства от широко и съвременно портфолио, създаването на работни места, устойчивото развитие и икономическият принос на предприятието са водещи цели още от създаването на Производствената лаборатория, към които „Софарма“ се придържа и днес.

„Софарма“ АД се стреми да осигурява достъпно, съвременно и ефикасно лечение на милиони пациенти в България и на пазарите, на които реализира своята продукция.

Компанията формализира дейността си по устойчиво развитие чрез присъединяването към UNGC през 2004 г. След създаването на Българската мрежа към UNGC компанията участва активно в проектите и от 2016 г. се отчита като „advanced“ с Комюникето по напредъка. Отговорното корпоративно поведение е в основата на бизнес развитието на „Софарма“ АД. Стратегията за КСО е част от стратегията за развитие, като инициативите и проектите подкрепят основния бизнес и са част от ДНК-то на Компанията.

Политика за корпоративно гражданство

Корпоративното гражданство на „Софарма“ АД се развива спрямо описаните по-долу регулации и правила:

Регулации и правила за корпоративно гражданство	Описание	Година на приемане	Последно обновяване
Конституцията и законите на Р. България		1991	2015
Десетте принципа на ГД на ООН	Глобалният Договор призовава компаниите да възприемат, подкрепят и приложат в своята сфера на влияние, сбор от ценности, разделени в четири основни категории: <i>Права на човека:</i> Принцип 1. Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека. Принцип 2. Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.	2004	2015 SDG

Трудови норми:

Принцип 3. Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4. Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5. Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6. Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда:

Принцип 7. Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8. Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9. Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

Антикорупция:

Принцип 10. Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.

Цели за устойчиво развитие на ООН SDG

1. Изкореняване на бедността повсеместно и във всички нейни форми.
2. Премахване на глада, постигане на сигурност на храната и по-качествено хранене и насърчаване на устойчиво селско стопанство.
3. Осигуряване на здравословен начин на живот и стимулиране на благосъстоянието за всички във всички възрасти.
4. Осигуряване на приобщаващо и равностойно качествено образование и стимулиране на възможностите за учене на всички през целия живот.
5. Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и девойки.
6. Осигуряване на достъпност и устойчиво стопанисване на водоснабдяването и канализацията за всички.
7. Гарантиране на достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички.
8. Насърчаване на постоянен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълна и продуктивна заетост и достоен труд за всички.
9. Изграждане на гъвкава инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите.
10. Намаляване на неравнопоставеността в и между страните.
11. Трансформиране на градовете и населените места в приобщаващи, безопасни, стабилни и устойчиви центрове.
12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и

2015

- производство.
13. Предприемане на спешни действия за борба с климатичните промени и въздействието им.
  14. Съхранение и устойчиво ползване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие.
  15. Запазване, възстановяване и стимулиране на устойчивото ползване на сухоземните екосистеми, устойчиво стопанисване на горите, борба с опустиняването и преустановяване на деградацията на почвата и пристъпване към регенерирането ѝ, както и прекъсване на загубата на биоразнообразието.
  16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всеки и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички нива.
  17. Укрепване на средствата за изпълнение и обновяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие.

Етичен кодекс на поведението	Цели да установи нормите за етично и професионално поведение във всички аспекти на дейността, да предотврати възможностите за допускане на прояви на бюрокрация, корупция и незаконни действия, като по този начин повиши общественото доверие в професионализма и морала на служителите, като по този начин утвърди авторитета на Дружеството.	2007
-------------------------------------	---	------

Компанията следи за обновяването на законодателството, касаещо дейността ѝ, и за стриктното му прилагане.

Системи на управление

Системи за корпоративно управление, в съответствие с които се управлява и функционира „Софарма“ АД:

Системи за корпоративно управление	Описание	Приемане	Последно обновяване
Устав на „Софарма“ АД	Уставът на „Софарма“ АД определя корпоративната цел, операциите свързани с акциите и капитала на Дружеството, дейностите на корпоративното ръководство и принципите, дефиниращи съответните отговорности.	2003	2018
Решения на Общото събрание на	Общото събрание има компетентността да променя Устава на дружеството, размера на капитала на Дружеството, да преобразува и прекратява Дружеството, както и всички други	минимум веднъж годишно	2019

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2019 г.

„Софарма“ АД	права, описани в Устава.		
Правила за работа на Съвета на директорите	Инструкции и разяснения за задълженията и отговорностите на членовете на Съвета на директорите.	2007	
Програма за добро корпоративно управление	Система от правила, защитаващи правата на акционерите и другите заинтересовани страни.	2009	2019
Добра производствена практика/ GMP	Система от принципи и правила, които гарантират правилното протичане на всеки етап от производствения процес, осигурявайки качествен краен продукт.	2003	2018
Добра дистрибуторска практика /GDP	Система от принципи и правила за дистрибуция на лекарствени продукти и активни субстанции. Качеството на лекарствените продукти може да бъде засегнато от липса на адекватен контрол.	2003	2017
ICH “Q8 Pharmaceutical Development”	Принципи, регулиращи създаването на фармацевтични продукти.	2004	2017
ICH “Q9 Quality Risk Management	Принципи и инструменти за управление на риска.	2006	2017
ISO 17025	Общи изисквания за компетентността на лабораториите и за изпитване и калибриране на използваното оборудване и апаратура.	2014	2018
АХАРТА	ERP система, която представлява интегрирана информационна система за цялостното бизнес управление на процесите по планиране на производството, управление на веригата на доставките, управление и планиране на продажбите, управление и контрол на финансите, управление на взаимоотношенията с клиентите, бизнес анализи и други.	2013	2017
Правилник за лицата, притежаващи вътрешна информация	Инструкции и разяснение относно задълженията и отговорностите във връзка с Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба.	2007	2019
Политика за съхранение, обработка и унищожаване на документи съдържащи лични данни	Инструкции за съхранението, обработката и унищожаването на документи съдържащи лични данни в съответствие с Регламент 2016/679 на ЕС – Общ Регламент за защита на личните данни	2018	2019

Подробно описание на системите за корпоративно управление:

- **Решения на Общото събрание на акционерите на „Софарма“ АД**

Общото събрание на акционерите се свиква задължително поне веднъж годишно. То има правомощията да изменя и допълва Устава на дружеството; да взема решения, свързани с капитала на „Софарма“ АД, да одобрява годишния финансов отчет след заверка от назначения експерт-счетоводител; разпределя печалбата и други.

Извънредни общи събрания се свикват и при необходимост за вземане на решение, което е от компетенцията на акционерното събрание, като през последните 2 години Компанията е провела 6 такива.

В отговор на интереса към дейността на дружеството и на желанието на акционерите да получат детайлна информация за намеренията на мениджмънта, след всяко проведено общо събрание на „Софарма“ АД акционерите имат възможност да разговарят с Изпълнителния директор на компанията - Огнян Донеv, д.и.н., и с Директора за връзки с инвеститорите - Пелагия Виячева в неформална обстановка.

- **Правила за работа на Съвета на директорите**

Правилата осигуряват ефективната организация на работата на Съвета, който се събира минимум веднъж на три месеца и взема решения за управлението и дейността на „Софарма“ АД, финансовия отчет на Дружеството и други.

- **Програмата за добро корпоративно управление**

Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни, за своевременно и точно разкриване на информация по всички съществени въпроси, свързани с Дружеството и за подпомагане на стратегическото му управление, контрола върху дейността на СД и отчетността пред акционерите.

Програмата е в съответствие с ефективното регулиране, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и Националния кодекс за корпоративно управление.

- **GMP**

Добрата производствена практика е система от правила и процедури, които гарантират качеството на лекарствените продукти на всеки един етап от производството им. Нейната цел е опазване на здравето на пациента.

GMP сертификатът гарантира, че продуктите от всяка партида имат еднакви качества. „Софарма“ АД като производител създава записи на всеки технологичен етап, като за всяка операция има протокол доказващ, че работникът е извършил точно съответното действие според предварителните указания, които са залегнали в технологията.

Направените записи по време на производството показват дали всички мерки, които се изискват от определените процедури и инструкции са изпълнени и количеството и качеството на продукта е според очакванията. Отклоненията също се регистрират. По този начин при установяване на нередности, продуктите могат бързо и лесно да бъдат идентифицирани и изтеглени от търговската мрежа.

GMP включва както самото производство, така и условията за труд, квалификацията на производствения персонал, системата за пласмент и за изтегляне на продуктите от пазара. Основната цел на тези правила е насочена към опазване здравето на пациента.

- **GDP**

Добрата дистрибуторска практика включва инструменти за дейността на дистрибуторите на едро, включително и за предотвратяване на навлизането на фалшифиви лекарствени продукти във веригата за доставка. Прилагането му гарантира контрол върху дистрибуторската верига и следователно запазване на качеството и целостта на лекарствените продукти.

GDP се прилага за всяка дейност, която включва снабдяване, притежаване, доставка или експорт на лекарствени продукти, с изключение на снабдяване на населението.

Тази система също включва компетентността на персонала, условията на труд и съхранение на продукцията, контрол във всеки един момент до крайната доставка.

- **ICH “Q8 Pharmaceutical Development”**

Стандартът се отнася към цялостния процес на създаването на нови продукти – от разработването до регистрирането - и включва и системите за оценка на риска, гарантиране на качеството, като част от дизайна на продукта. Касае всички компоненти на лекарствения продукт, субстанциите, помощните вещества, активните вещества, развитието на формулировката и процеса на създаване, натрупаните знания по време на този процес, физикохимичните и биологични й свойства, развитието на производствения процес и цялата информация, която е възможно да повлияе върху крайния резултат.

- **ICH Q9 Quality Risk Management**

Принципи и инструменти за управление на риска, свързани с качеството, които могат да бъдат приложени към всички аспекти на фармацевтичните продукти – създаване, производство, дистрибуция и проверка на процесите през жизнения цикъл на субстанциите и лекарствените, биологичните и биотехнологичните продукти, включително суровите и допълнителните съставки и материалите, използвани за опаковка и етикетирание.

ICH Q9 заедно с ICH Q8 насърчават развитието на научно-базираните и основаващи се на риска подходи към качеството. ICH Q9 Quality Risk Management касае управление на качеството, създаване, сгради, оборудване и мощности, управление на материалите, производство, лабораторен контрол и тестване, опаковка и етикетирание, проверка на всички тези дейности.

- **ISO 17025**

Този международен хармонизиран стандарт съдържа общите изисквания за компетентност на лабораториите, извършващи изпитвания и/или калибрирания, включително вземането на извадки (проби). Стандартът е предназначен да бъде използван от лаборатории, които създават своя система за управление на качеството, както на административните, така и на техническите дейности. Резултатите (протоколи, сертификати), издадени от акредитирани лаборатории се използват от регулаторните органи, органи за оценяване на съответствието, извършващи сертификация на продукти, производителите на продукти и други.

Наличието на този сертификат е част от риск мениджмънта и гарантира достоверността на резултатите от лабораториите и съответно – безопасността и качествата на медикаментите.

- **АХАРТА**

Интегрирана информационна система от висок клас за управление на бизнес процесите на Компанията.

Повишава ефективността, подпомага вземането на по-прецизни решения и подобрява взаимовръзките с веригата на доставки.

Подпомага управлението и планирането на продажбите, производството в посока планиране на материали и производствен капацитет, управление на ресурси по линия на управление на веригата на доставки - наличности, складове и връзки между тях, управление на качеството.

Програмата улеснява дейностите, свързани с осчетоводяване, управление и контрол на финансите, контрол на бюджети и възможности за бизнес анализи.

- **Правилник за лицата, притежаващи вътрешна информация**

Правилникът цели предотвратяване на разпространение на вътрешна информация, манипулиране на пазара за ценни книжа.

- **Политика за съхранение, обработка и унищожаване на документи съдържащи лични данни**

Политиката определя задълженията на „Софарма“ АД, ЕИК 831902088 („Софарма“, „Ние“, „Дружеството“) във връзка с периода на съхранение и начин на унищожаване на отделните видове документи, съхранявани във връзка с дейността на Дружеството. Политиката е изготвена в съответствие с действащото национално и европейско законодателство и най-вече съобразно изискванията за съхраняване на лични данни на Регламент 2016/679 на ЕС – Общ Регламент за защита на личните данни („ОРЗД“. „Регламентът“).

Отпечатък от дейността на компанията

Икономически отпечатък

Икономически и Финансови показатели	2019	2018	% промяна	Заинтересовани страни
Решение за изплащане на дивиденди от ОС в размер лв за 1 акция	0.05 за първото полугодие	0,11	-	Акционери
Платени данъци в хил. лв.	12 223	10 248		Държавна и местна власт
Платени данъци (други) в хил. лв.	7 653	6 186		
Платен корпоративен данък в хил. лв.	4 570	4 062		
Плащания към доставчици в хил. лв.	122 956	128 291		Доставчици /вкл. на външни услуги
Плащания за персонала в хил. лв.	46 835	47 343		Служители

Икономическият отпечатък се проследява най-ясно чрез решенията за изплащане на дивиденди, които показват отношенията с акционерите като заинтересовани страни; платените данъци, вкл. платен корпоративен данък, които представляват принос към държавната и местната власт; плащанията към доставчици, които показват отношенията с компании по веригата на доставки; цената на труда, която показва отношенията със служителите като заинтересована страна.

Социален отпечатък

Икономически и Финансови показатели	2019	2018	Заинтересовани страни
Брой заводи	10 / 2 246	10 / 2 274	Брой работни места - Служители
Обучения /разходи хил. лв./	183	269	Служители
Социални разходи /разходи хил. лв./	3 266	2 678	Служители
Медицинско обслужване /разходи хил. лв./	817	842	Служители

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2019 г.

Дарения /разходи хил. лв./	299	289	Местни общности
Инвестиции, свързани с развитието на генеричната бизнес сфера и здравната система / брой (спонсорства и участия в семинари)	10	11	Всички заинтересовани лица
Инвестиции, свързани с развитието на бизнес средата (КРИБ, АДВИБ и др.) / брой	6	5	Всички заинтересовани лица
Инвестиции в програми за спорт и здравословен живот / брой	9	11	Общество
Инвестиции в публичните комуникации / брой	3	7	Общество

Екологичен отпечатък

Показатели	2019	2018	%
Разходи за суровини (ел. енергия, тополоенергия, горива, вода, без основните суровини, брак и обезценка) /разходи хил. лв./	19 393	19 053	
Разделно събиране на отпадъци			
Емисии отпадни газове в атмосферния въздух	0*	0	0
Емисии в отпадните води	Отпадните води се пречистват в ГПСОВ**		
Обучение и участие на персонала за начините за опазване на околната среда	Инструктаж на служителите при постъпване; Инструкции за оползотворяване и разделно събиране на отпадъците; Инструкции как се работи с отпадъчни вещества в звената.		

*Заводите на „Софарма“ АД са сертифицирани по GMP, което ни задължава да контролираме и степента на замърсяване на околната среда. Емисиите отпадни газове са под 50 тона годишно, което

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2019 г.

според стандартите клони към 0. Успоредно с това използването на вода вместо разтворители в процеса на филмиране на таблетите е допълнителна предпоставка за незамърсяването на атмосферата.

**От години в производството в заводите на компанията не се използват органични вещества за филмиране на таблетките, което гарантира нулевото замърсяване на отпадните води.

Служители

Равни възможности за работа по пол, възраст и образование

Служители	2019	% от общия брой	2018
Жени	1 408	63	1 396
Мъже	838	37	878
Общо	2 246	100	2 274

Служители / Възраст	Брой	Отн-н дял %	Брой
	2019		2018
Служители до 30 г.	219	10	229
31- 40 г.	416	18	447
41 – 50 г.	651	29	734
51 – 60 г.	755	34	705
Над 60 г.	205	9	161

Служители / Образование	Брой	Отн-н дял %	Брой
	2019		2018
Висше	952	42	926
Полувисше	47	2	51
Средно	1 212	54	1 263
Основно	35	2	34

Равни възможности за кариерно развитие

Служители	Общо		Жени	Мъже	
	2019	Отн. дял %	2019	Отн. дял %	
Йерархия					
Топ мениджмънт	5	1	20 %	4	80%
Мениджърски състав	43	23	53%	20	47%

Право на сдружаване

Синдикални организации / Брой служители	2019	2018	% спрямо общия брой служители
2 национално представени	269	411	12%

Данните за служителите са предоставени от отдел Личен състав на „Софарма“ АД и са към 31.12.2019 г. Направено е преизчисление на данните за 2018 г., като за съпоставимост са добавени данни за „Унифарм“ АД.

Рискове

„Софарма“ АД мониторира следните рискове, които е идентифицирала като значими и с потенциално влияние за дейността си:

- Рискове, свързани с макроикономическата обстановка в страната;
  - Рискове, свързани с бизнеса на Дружеството и с промишления отрасъл, в който Дружеството извършва дейността си;
  - Рискове, свързани с пазарите, на които Компанията оперира;
  - Рискове, свързани с валутни курсове и действащия в България валутен борд;
- Кредитен риск.

Те са представени подробно в Доклад за дейността на „Софарма“ АД за 2019 г.

Риск	Нисък	Среден	Висок
Социално – политически		<p>Загуба на доверие в медиите (потребителят спира да вярва и на рекламите вкл.);</p> <p>Намаляване на макроикономическата стабилност;</p> <p>Нестабилната политическа обстановка в България и страните, в които „Софарма“ АД оперира, може да се отрази върху дейността на компанията;</p> <p>Спад на чуждестранните инвестиции;</p> <p>Задлъжнялост на домакинствата;</p>	<p>Репутацията на „Софарма“ АД може да бъде повлияна неблагоприятно от невярна или подвеждаща информация в медиите;</p> <p>Промени в законодателството и регулациите, които могат да доведат до увеличаване на разходите на Групата;</p> <p>Загуба на доверие в експертността (на лекарите или фармацевтите напр.);</p> <p>Ограничаване на потреблението на домакинствата;</p>
Служители		<p>Текучество поради силно конкурентния пазар;</p> <p>Натиск за увеличаване на заплатите;</p>	<p>Недостиг на квалифицирани служители с опит;</p>
Екологични	<p>В резултат на сертифицираното производство екологичните рискове са сведени до минимум;</p> <p>Потенциален риск в резултат на природен катаклизъм;</p>		
Антикорупция	СОП за взимане на решения;	<p>Опит за въвлечане в непрозрачни практики от страна на наблюдаващи институции;</p> <p>Неетична конкуренция;</p>	

2. Организационна структура

Председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор			
Заместник председател на Съвета на директорите	Член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите
Директор „Бизнес развитие“	Директор „Маркетинг“	Директор „Продажби и международни пазари“	Представителство на „Софарма“ АД в: Украйна Полша Казахстан Балтийски държави и Беларус Турция Азербайджан Грузия Армения Тунис Китай Израел и Палестинските територии
Директор „Финанси“	Директор „Производствени въпроси“	Директор „Логистика“	
Директор „Връзки с инвеститорите“	Директор „Координация на производството“	Управление на качеството и регулаторно съответствие	
Директор „Връзки с институциите“	Ръководител направление Производство	Медицински и регулаторни дейности	
Директор „Комуникационни стратегии и КСО“	Директор „Управление на кач-то и рег-но съответствие“	Директор Оперативна дирекция	
Директор „Интелектуална собственост“	Директор „Технически въпроси“	Директор „Човешки ресурси“	
	Директор по сигурността	Главен счетоводител	

3. Продукти и услуги

Дружеството произвежда и търгува лекарствени субстанции и форми, и развива научно-изследователска и инженерно-внедрителна дейност в областта на фитохимията, химията и фармацевцията. Софарма има 10 завода в България за производство на готови лекарствени форми и субстанции.

Дейността на Дружеството и производствените процеси са в съответствие с националното и европейското законодателство и изискванията на Добрата производствена практика и Добрата лабораторна практика. Освен задължителните за фармацевтичните производители стандарти, Софарма е стандартизирала дейността си и по ISO, чрез програми за управление на риска и системи за корпоративно управление.

4. Развитие на компанията

III. Стратегията за корпоративна социална отговорност

1. Дефиниция

Отговорното корпоративно гражданство е единственият начин за устойчиво бизнес развитие с ясна визия за целите, необходимите ресурси за постигането им и отпечатъка в икономическата, социалната и екологичната сфера на дейността на Компанията. Успоредно с инвестициите в бизнеса си „Софарма“ АД работи по постигането на SDG 2015 на ООН.

„Софарма“ АД активно комуникира дейността си с всички заинтересовани страни. КСО стратегията, инициативите и конкретните активности се създават, координират и осъществяват от Дирекция „Комуникационни стратегии и КСО“, след одобрение на стратегията от ръководството на „Софарма“ АД. Директорът „Комуникационни стратегии и КСО“ е на пряко подчинение на Изпълнителния директор на Компанията, а в самата дирекция има мениджър КСО и корпоративни комуникации.

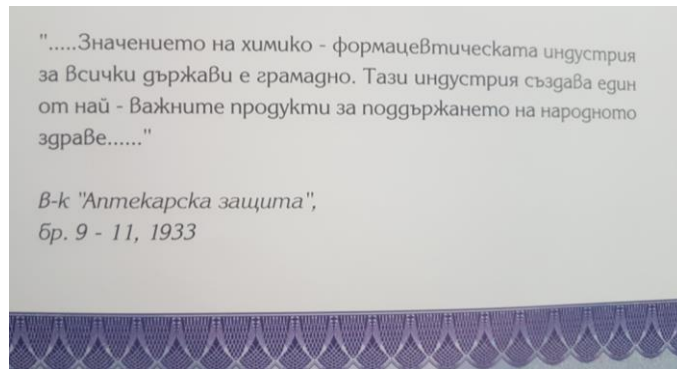
Политиките и конкретните проекти са насочени в 4 основни направления:

- Пазар
- Заинтересовани страни
- Околна среда
- Общество

Описание на проектите можете да намерите в раздел *Сфери* на Нефинансовия отчет.

2. Управление на КСО

Корпоративната отговорност е залегнала в основите на дйеността на Компанията, чиято основна цел при учредяването ѝ е била създаването на индустрия, която поддържа народното здраве, дава поминък за населението и развива стопанската политика на страната. За тези по-далновидни цели свидетелстват публикации от в-к Аптекарска защита, 1933 г.:

Организационно КСО се дефинира като дейност през 2003 г. като част от ангажиментите на Направление „Маркетинг и реклама“, а от 2013 г. е сред приоритетите на Дирекция „Реклама и корпоративни комуникации“, с управляващ дейността мениджър КСО. Акцентирайки върху проектите със социална насоченост като инструмент за поддържане на репутацията на Компанията, към момента звено е „Комуникационни стратегии и КСО“ работи активно както с маркетинг структурите, така и с Дирекция „Връзки с инвеститорите“.

Основни области на корпоративната отговорност

Стратегическо управление

Пазар	Служители	Околна среда	Общество	Корпоративно гражданство
Прозрачно корпоративно управление	Отговорен работодател: Нулева дискриминация по отношение правото на труд	Системи за управление на околната среда	Принос към икономическото развитие	Антикорупция
Гарантирано качество и безопасност на продуктите и услугите	Гарантиране на правото на сдружаване	Намаляване на екологичния отпечатък	Развитие на системата на здравеопазване	Работа по SDG 2015
Устойчивост	Развитие на служителите: йерархично и като квалификация и образование	Отговорно използване на ресурсите	Превенция на здравето	Участие в създаването и прилагането на международни стандарти, свързани с фармацията

Етична конкуренция	Достойно заплащане на труда	Намаляване на прякото въздействие	Предоставяне на достъпно и качествено лечение	Работа с партньорски организации
Отговорен маркетинг	Гарантиране на здравословни и безопасни условия на труд	Намаляване на непреките въздействия	Инвестиции в образованието	Съвместни проекти на организации, в които компании от Групата членуват
Отговорно снабдяване	Социални придобивки за служителите	Участие в екологични проекти	Инвестиции в публичните комуникации	Развитие на генеричната индустрия в страната
Развитие на сферата на фармацията	Вътрешна комуникация	Обучение на служителите за разделното събиране на отпадъците и по въпросите, свързани с опазване на околната среда		

3. Членства

За адекватното създаване и реализиране на КСО стратегията си „Софарма“ АД работи с партньорски организации като фондация ВСАUSE, Българско дружество за връзки с обществеността, Европейска асоциация на комуникационните директори, Асоциация за връзки с инвеститорите. Компанията членува в редица бизнес и браншови организации, с които адресира ясно целите и предизвикателствата пред КСО у нас.

„Софарма“ АД е член на:

- Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). <http://ceibg.bg/>
- Германско-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК), свързващо звено между икономиките на Германия и България, в което членуват повече от 450 германски, български и международни фирми. <http://bulgarien.ahk.de/bg/>
- Пълноправен член на AmCham. Американската търговска камара в България обединява над 300 американски, български и международни компании, опериращи в страната, от всички сектори на икономиката. Всички членове на AmCham споделят обща визия за корпоративната и социална отговорност, като добрата корпоративна репутация е един от най-важните критерии за членство. www.amcham.bg

- Член-учредител на Съюза на българските фармацевтични производители, понастоящем Българска генерична фармацевтична асоциация (БГФАРМА), чиито приоритети са хармонизиране интересите по отношение на общите национални и международни механизми, регулиращи производството и употребата на лекарства, усъвършенстване на прилагането на принципите на Добрата производствена практика и съблюдаване принципите на лоялна конкуренция. <http://www.bgpharma.bg>
- Член-учредител на Българския Национален Комитет на Международната търговска камара, приет за пълноправен член на Международната търговска камара (МТК). МТК е най-престижната организация в областта на международната търговия и международните икономически отношения, която насърчава трансграничната търговия и инвестиции. <http://www.icc-bulgaria.bg> www.iccwbo.org
- Член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН <http://www.unglobalcompact.bg>
- Член на Националната Комисия по корпоративно управление, която е създадена за целите на насърчаване прилагането на добрите практики по корпоративно управление и развитието на Българския национален кодекс за корпоративно управление (Кодекса). Комисията е постоянно действащ независим орган, създаден под егидата на Българска фондова борса (БФБ) и Комисия за финансов надзор (КФН), с подкрепата на Световната Банка и Международната финансова корпорация (IFC) www.nkku.bg

4. Ангажимент към заинтересованите страни

За „Софарма“ АД заинтересована страна е всяка група лица, която директно или индиректно е свързана с дейността на Компанията, има потенциал за въздействие върху нея и може да повлияе върху взимането на решение за бизнес развитието на Компанията. Взаимоотношенията със заинтересованите страни са индикатор за степента на успех на Компанията, за мястото ѝ в икономическия и обществен живот в страната и доколко правилна е приетата посока на развитие.

- Ключова заинтересована страна са пациентите, за които са предназначени продуктите на „Софарма“ АД - средство за подобряване качеството им на живот.
- Акционери – като публична компания „Софарма“ АД носи отговорност за всяко свое решение пред инвеститорите, които са се доверили на стратегията ѝ за развитие и на показаните резултати. Ето защо КСО програмите на компанията се представят с всеки годишен отчет.
- Държавна и местна власт.
- Партньори – успехът на „Софарма“ АД зависи от успеха на компаниите по веригата от доставчици и партньорските компании.
- Служители – днес служителите са сред най-ценните активи на всяка компания, особено във високотехнологично производство, каквото е фармацевцията и инвестицията в тях е с висока възвращаемост. Те са първите посланици на мисията на компанията и корпоративната култура и репутация. Отвъд здравословната работна среда, възможностите за професионално развитие, социалните придобивки, които са задължителен минимум в трудово-правните взаимоотношения на компанията, „Софарма“ АД се стреми да изгради общи ценности със своите служители и да се включва в обществени проекти, значими за самите тях. По случай 85 годишнината си, Дружеството разпредели на всички свои служители бонус акции според техния стаж и принос в развитието му.
- Местна общност – „Софарма“ АД притежава 10 завода в страната и като основен инвеститор в някои региони носи отговорност надхвърляща бизнес ангажиментите. Компанията инвестира ресурси в проекти, които са важни за конкретния регион. Същевременно, като най-големият български фармацевтичен производител, „Софарма“ АД реализира национални кампании.

„Софарма“ АД поддържа непрекъснат отворен диалог с всички заинтересовани страни чрез различни комуникационни канали в зависимост от целевата група: официалните корпоративни медии, официални съобщения към БФБ, социални мрежи.

Диалогът с акционерите, централната и местна власт, бизнес-партньорите, неправителствените организации и други, се осъществяват както чрез традиционните канали за комуникация, така и при участие и подкрепа в събития, дискусии и съвместни проекти. Традиционни комуникационни канали са сайта на Sopharma Group, отчетите за дейността на компанията, Комюнике по напредъка към ГД на ООН, бюлетини на партньорските организации. Неформални комуникационни канали: профили на Софарма в социалните мрежи, мобилни приложения на компанията.

„Софарма“ АД комуникира с всички заинтересовани страни чрез различни канали и с различна честота:

Заинтересовани страни	Канали за комуникация	Честота
Пациенти	<p>Продуктови сайтове</p> <p>Официалните корпоративни медии на Софарма –</p> <p>Сайт на групата www.sopharmagroup.com</p> <p>Профили на компанията във ФБ, Instagram, Twitter, социалната платформа „Здрави“, мобилното приложение „Здрави“, мобилното приложение „Табекс“, Проучвания за разпознаваемост на марката</p>	<p>Всяка седмица</p> <p>При наличие на актуална информация;</p> <p>Софарма АД използва сайта на групата за доставяне на достоверна информация, свързана с европейските генерични асоциации; промени в регулаторните рамки, касаещи крайния потребител и др.</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>При необходимост</p>
Акционери	<p>Общо събрание на акционерите</p> <p>Уведомления</p> <p>Срещи</p> <p>Официалните корпоративни медии на Софарма –</p> <p>Сайт на групата www.sopharmagroup.com</p>	<p>Минимум веднъж в годината</p>
Държавна и местна власт	<p>Участие в годишни срещи „Бизнеса среща правителството“</p> <p>Участие във форуми, посветени на проблемите във фармацията</p> <p>Официални сайтове на държавната и местната власт, на контролните</p>	<p>Веднъж в годината</p> <p>2-3 събития в годината</p>

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2019 г.

	органи Официалните корпоративни медии на Софарма	Всеки ден Всеки ден
	Участия в работни групи, свързани със системата на здравеопазване и фармацията	Регулярно, в зависимост от програмата на конкретната група
Партньори по веригата	Работни срещи	Регулярно
Служители	Интранет страница; ФБ страница на Софарма; Сайт на групата www.sopharmagroup.com Табла за обяви Вътрешен мейлинг	При необходимост Ежедневно При необходимост При необходимост При необходимост
Общество	Проекти за здравословен живот Проекти за публични комуникации ФБ страници Софарма, Здрави, Силен ден Профили в социалните мрежи Twitter, Instagram	Ежедневно 4 пъти в годината Ежедневно Ежедневно
Партньори от членства	Срещи и конференции Работни срещи	Регулярно

IV. Сфери на нефинансов отчет

1. Пазар

„Софарма“ АД осъзнава ролята си на значим фактор във фармацевтичния сектор на европейско ниво и в българската икономика.

Като водещ вертикално-интегриран български производител, износител и дистрибутор на фармацевтични продукти, Компанията налага стандарти на фирмите по веригата, като следва принципите на прозрачност и отговорност на управлението.

Софарма инвестира в сферите наука и развитие, управление на качеството, индустриална собственост, публичност и прозрачност.

Продуктите и бизнес моделът, които създава, позиционират „Софарма“ АД сред топ 10 на компаниите на българския фармацевтичен пазар и на първо място по продажби в натурално изражение с пазарен дял от 10%.

Преглед на резултатите

Ключов индикатор	Мерна единица	2019	2018
Пазарен дял в натурално изражение	%	10	11.3
Пазарен дял в стойност	%	3	3.4

Пазарният дял в натурално изражение на продуктите на „Софарма“ АД, както и делът на ОТС продуктите, са показател за позиционирането на Компанията в съзнанието на потребителите. Репутацията на Компанията, като функция от устойчивия бизнес модел, качеството и достъпността на лекарствата, както и адекватната КСО стратегия, влияят и върху избора на крайния потребител при покупка на лекарства.

Дружеството заема 3% от общия обем на българския фармацевтичен пазар в стойности и 10% от продажбите в натурално изражение. Позициите на основните конкуренти на дружеството на територията на страната са както следва: Novartis—7% (4% в бр.), Roche – 6%(0,2% в бр.), Actavis – 4,5% (9% в бр.), Pfizer – 3,8% (1% в бр.), Merck Sharp Doh– 3,8% (1%в бр.), Abbvie – 3,8% (0% в бр.), Glaxosmithkline – 3,4% (2,5% в бр.), Sanofi-Aventis – 3% (2% в бр.), Astra Zeneca – 2,6 % (0,5% в бр.).

Корпоративно управление

„Софарма“ АД е българско акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите, в състав: д.и.н. Огнян Донев - Председател и членове Весела Стоева, Огнян Палавеев, Александър Чаушев, Иван Бадински. Съветът на директорите избира измежду членовете си изпълнителен директор, който представлява и управлява компанията: д.и.н. Огнян Донев.

Съветът на директорите определя насоките и стратегическия план за развитие на Компанията, а оперативното изпълнение се осъществява от управленски екип, отчитащ дейността си пред Изпълнителния директор Огнян Донев, д.и.н.

Производствена дейност

„Софарма“ АД има 10 производствени завода в България, които функционират спрямо изискванията на ЕС и на българското законодателство.

1. Завод за твърди лекарствени форми, гр. София
2. Завод за твърди лекарствени форми, село Врабево
3. Завод за твърди лекарствени форми, гр. Казанлък
4. Завод за твърди, течни лекарствени форми и медицински изделия - Дървеница
5. Ампулен завод, гр. София
6. Лиофилно производство, гр. София
7. Химичен завод, гр. София
8. Завод за супозитории, гр. София
9. Гама стерилизация, гр. София
10. Завод за медицински консумативи, гр. Сандански

„Софарма“ АД е най-големият български производител на ампули и супозитории и единствен производител на лиофилни лекарствени форми в България.

Производствената дейност се развива в направленията:

- Субстанции и препарати на основата на растителни суровини (фитохимично производство);
- Готови лекарствени форми в т.ч.: твърди таблетки, обвити таблетки, филмирани таблетки, капсули;
- Галенични - супозитории, капки, сиропи, унгвенти, гелове, кремове;
- Парентерални - инжекционни разтвори, лиофилни прахове за инжекции;
- Разтвори за хемодиализа;
- Медицински изделия и козметични продукти в т.ч. пластири; превързочни продукти; санитарно-хигиенни продукти; лечебна козметика.

Продукти

„Софарма“ АД произвежда продукти за следните терапевтични групи: сърдечно-съдови, гастроентерологични, дерматологични, психоневрологични, антиалергични, респираторни, аналгетични, ревматологични.

Компанията има повече от 200 продукта в портфолиото си, основно генерици и 15 оригинални продукта, от които 12 на растителна основа.

Отчитайки отговорността, свързана с пазарната си позиция, „Софарма“ АД инвестира в нови производствени мощности, технологии и продукти за постигане на по-достъпно и ефикасно лечение и в нови дигитални приложения за маркетирани на продуктите си.

Инвестиции	2019	2018
Разрешения за употреба/ брой	1	1
Инвестиции в нови продукти / брой	1	1
Фарм. разработки на лекарствени продукти и активни вещества/ бр	17	15
Инвестиции в нови технологии /трансферирани и валидирани/ / бр	64	19
Разрешения за употреба на лекарствени продукти за нови дестинации / брой	47	41
Козметични продукти, хранителни добавки и медицински изделия нотифицирани / регистрирани в България и в други държави	34	342

Дружеството инвестира в обогатяване на генеричното портфолио като работи за внедряване на генерични продукти:

- Доказано ефикасни
- Утвърдени като златен стандарт в лечението на различни заболявания
- Актуални спрямо пазарите

Отговорен маркетинг

„Софарма“ АД следва гъвкава маркетингова политика, взимайки предвид възможното нарастване на доставните цени на суровините и материалите, промените в изискванията към производителите на лекарства за доставчиците на суровини, както и спецификите на пазара на лекарства.

Изборът, одобряването и последващото управление да доставчици в „Софарма“ АД се извършва системно на база принципите, описани в ICH Q10 Pharmaceutical Quality System и EudraLex - Volume 4 - Good Manufacturing Practice (GMP) guidelines.

Дейностите са съобразени с критериите за контрол на промените (ICH Q10 3.2.3) и изискванията към материалите и процесите съгласно Good Manufacturing Practice (GMP) guidelines Part 1, като вътрешните процедури са утвърдени в стандартна оперативна процедура по контрол на промените и стандартни оперативни процедури по одобрение на производители на активни, помощни вещества, опаковъчни материали, изходни суровини и се управляват чрез вътрешна eDMS система. Критериите за избор и оценка обхващат качествени критерии, регулаторно съответствие, сертификационен статус, документална обезпеченост както и икономически, финансови критерии и доставни параметри. Одобрените производители и изпълнението на доставките са обект на продължителен мониторинг като част от управлението на процеса на закупуване.

За гарантиране на изискваното качество на субстанциите за свои оригинални продукти (Табекс, Нивалин), „Софарма“ АД направи трайни насаждения на жълта акация и отглежда блатно кокиче в собствена оранжерия в Софарма Казанлък.

„Софарма“ АД има разработена политика и процедури за оценка на контрагентите си, като се прави регулярна оценка на риска. Компанията си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства, с доказана история на взаимоотношенията на основните пазари.

Комуникационните послания на Компанията са в съответствие с национални етични правила за реклама и търговска комуникация.

Етична конкуренция

„Софарма“ АД стриктно спазва националното и европейско законодателство и изискванията, свързани с правилата за конкуренция. Компанията е водена в дейността си от убеждението, че етичното поведение е задължително условие за развитие на свободния пазар. Дружеството е изложено на силна конкуренция от една страна и от друга – на нови форми на сътрудничество в сферата на здравеопазването. „Софарма“ АД инвестира предимно в развитие на генерично производство, като се очаква ролята на генеричната индустрия за устойчиво здравеопазване в България и в Европа да расте.

Засилената конкуренция и развитието на науката, вкл. на биоеквивалентните лекарства, създават нови форми на сътрудничество: ко-маркетинг и ко-развойна дейност; договори за изработка; лицензионно производство.

- В световен мащаб стартират инициативи за насърчаване на успешната конкуренция: отмяна на патенти за трети страни, за да се помогне на генеричните продукти в ЕС да са конкурентни срещу генеричните компании от Канада, САЩ и Япония;
- подписване на споразумение за взаимно признаване на инспекциите на производствените обекти за лекарства за хуманната медицина между САЩ и страните от ЕС, което трябва окончателно да влезе в сила за всички страни членки на ЕС до 2019 г.

2. Служители

„Софарма“ АД инвестира в своите служители с убеждението, че са най-ценният й актив. Като отговорен работодател Компанията следва определени принципи на трудови взаимоотношения:

- Нулева толерантност към какъвто и да било род дискриминация на работното място;
- Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- Осигурява възможности за развитие, основани на равнопоставеност по пол и възраст;
- Осигуряване на право на сдружаване и трудова защита на служителите.

2.1. Служителите като акционери

По предложение на Съвета на директорите на Редовното общо събрание на акционерите на Софарма, проведено на 15 юни 2018 г., беше взето решение за предоставяне на акции като бонус за 2018 г. на служителите на Компанията. Решението е по случай 85-годишнината на Дружеството. То се отнася до всички лица, намиращи се в трудово правоотношение с Компанията или работещи по договор за управление към датата на вземане на решението. Бонусът е за сметка на собствени акции на Дружеството.

Основните мотиви за това решение са ценността на хората, благодарение на които са постигнати настоящите резултати на Компанията; създаване на допълнителна мотивация и заинтересованост от успеха ѝ; насърчаване на развитието на капиталовия пазар у нас; повишаване на финансовата култура на значителен кръг хора; създаване на алтернатива за спестяванията на служителите.

2.2. Безопасни условия на труд

Поради естеството си на дейност „Софарма“ АД гарантира безопасните и здравословни условия на труд, следвайки стандартите на GMP.

- За работните места, професиите и видове работа, за които се полагат Лични предпазни средства, в това число специално работно облекло, се следва заповед, подписана от Изпълнителния директор на „Софарма“ АД - Огнян Донеv, изготвена съгласно Наредба №3 за минимални изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на ЛПС на раб. Място /обн. ДВ, бр. 46/2001 г./, Наредба за безплатно работно и униформено облекло/обн., ДВ, бр.9/2011г./ и в съответствие с чл.284 от Кодекса на труда.
- За безопасна работа с машини и оборудване се следват Инструкцията за безопасна работа за всяка една от тях, с която обслужващите машините са запознати и длъжни да спазват. /Утвърдени с подпис на заместник - директор „Производствени въпроси“/.

- Превенция за недопускане на рискови ситуации, касаещи здравето на работещите - провежда се тримесечен периодичен инструктаж във всички заводи по участъци на работещите в тях, документиран с личният подпис на работещият.

2.3. Работни места, съответстващи на знанията и уменията на служителите

Високотехнологичното производство, каквото е фармацията днес, предполага тяхното непрекъснато повишаване и разширяване, което за „Софарма“ АД е инвестиция в значим актив. Програмите за повишаване на квалификацията и курсовете, които

Инвестираните в повишаване на квалификацията на служителите средства (обучение) през 2019 г. са в размер на 183 хил. лв..

Като част от своята социална отговорност „Софарма“ АД въведе система, осигуряваща справедливо заплащане на положения труд и стимулиране на работниците.

Извън преките си ангажименти като работодател, „Софарма“ АД създава и развива социални проекти и програми и участва в колективни такива, насочени към служителите и към техните общности.

2.4. Здравословен живот:

- Допълнително здравно обслужване;
- Безплатни дентални услуги;
- Наличие на медицински сестри в заводите на Компанията;
- Ежегодни безплатни прегледи при специалисти;
- Безплатен фитнес;
- Безплатни курсове по народни танци;
- Включване в програмата за физическа активност Мултиспорт;
- Включване на служителите като @SopharmaTeam в различни състезания: състезание по тенис на корт; състезание по велосипедизъм; участие в ултра маратони.

2.5. @SoSociety, SoSopharma

Показател	2019	2018
Родителска грижи		
Служители, ползвали родителски отпуск	5%	9%
Служители, прекратили ползването на родителски отпуск и върнали се на работа	2%	2%
Служители, ползвали неплатен родителски отпуск	<1%	<1%
Общ брой на служителите, които са се върнали на работа след приключване на родителския отпуски още работят 12 месеца след завръщането си	3%	3%
Бebешки комплект за всяко новородено дете / брой	30	29
Помощ за всеки първокласник - раница с всички необходими помагала / брой	100	80
Безплатна детска градина на територията на Софарма за деца на служителите на компанията, открита 2012 г. / брой деца	30	30
Свободно време и отдих		
Безплатна библиотека/ брой служители, ползващи услугите	70	60
Осигуряване достъпни и модерни бази за отдих на служителите във село Врабево, село Бобошево, гр. Поморие и Овчаров плаж / брой служители, ползвали базите (1000-1500 човека годишно)		

3. Екология

„Софарма“ АД отстоява и спазва ангажиментите си в съответствие с националното законодателство в областта на опазване на околната среда. Компанията прилага мерки за:

- разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци;
- осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването;
- изпълнява императивните изисквания на ПМС 137 на МС и Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;
- ежегодно се измерват емисиите на отпадни газове в атмосферния въздух от Фитохимичен завод и Завод за твърди лекарствени форми;

- ежемесечно Софийска вода измерва емисиите в отпадни води на производствените площадки А и Б;
- производствените отпадъци се предават на лицензирани фирми за рециклиране;
- изпълнени са условията от Разрешителното за заустване.
- веднъж месечно се прави отчет за внесените и/или пуснати на пазара опаковки по вид на материала, за който се заплаща месечна вноска в „Екобулпак“ АД, с който „Софарма“ АД има сключен договор за оползотворяване на отпадъците от опаковки.

„Софарма“ АД работи изцяло по стандартите на GMP и GDP, но успоредно с това инвестира в създаването на „умни“ сгради, съоръжения за възобновяеми източници на енергия, отглеждане на собствени насаждения за суровини и т.н. Целта е да се намали отпечатъка на компанията върху околната среда.

4. Общество

„Софарма“ АД използва експертизата и ресурсите си, за да допринесе не само за икономическото и социалното развитие, но и за повишаване на културата и качеството на живот чрез конкретни проекти. Компанията подкрепя развитието на активно гражданско общество у нас и заема категорични позиции по различни социално-значими теми.

Местни общности

„Софарма“ АД инвестира в локалните производства, за да защити икономическия живот на местните общности. Традиционно компанията подкрепя различни проекти във Врабево, като изграждането на търговски център с аптека и ресторант, възстановяването на покрива на църквата „Св. Архангел Михаил“, народно читалище „Христо Ботев“ във Врабево и читалището в Сандански.

„Софарма“ АД инвестира в къщи за гости във Врабево, като къщи за отдих за своите служители. На разположение на служителите на „Софарма“ има общо 7 къщи.

„Софарма“ АД работи съвместно с община Велико Търново, първоначално с дарения на лекарства на домове за възрастни хора и пенсионни клубове. По-късно сътрудничеството се разви в посока възстановяване на клубове, общински центрове, предоставяне на компютри на изявени студенти от Националния военен университет във В. Търново и др.

През 2019 г. „Софарма“ АД продължи да прави дарения на медикаменти и средства за измерване на здравни показатели, какъвто е кръвната захар.

Граждани

Осиновена алея

През 2019г. „Софарма“ АД продължи да поддържа туристическата алея “м. Дендрариума – м. Бялата вода”. Програмата стартира с доброволческа акция по почистване на канавките

и водостоците, и възстановяване на паркова инфраструктура и в участък от алеята в м. Киселище.

Партньорства

1. БМГД

Като активен член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, „Софарма“ АД участва в проектите “Гордея се с труда на моите родители”, “Пътят на храната”, “Отговорният избор” и „Здрави на работа“.

“Гордея се с труда на моите родители” се проведе за поредна година в „Софарма“ АД, като проекта вече се е провеждал във всички заводи на компанията. През 2019 г. участваха 20 компании, в 17 града в страната, показани са 110 професии от повече от 15 сектора на икономиката. Идеята е бизнесът да покаже на децата на своите служители, чрез специално разработени програми и игри, защо техният труд е важен.

“Отговорният избор” цели да покаже, че компаниите, чрез прозрачност и отговорно поведение, могат да убедят потребителите, че чрез своя избор на продукти имат силата да променят производствени практики, да диктуват модата на рекламодателите и да насърчат антиконсумеризма.

„Здрави на работа“, Игри за добрини

„Здрави на работа“ е програма за изграждане на здравословни навици и начин на живот на служителите на Компаниите чрез споделяне на добри практики и информация.

„Игри за добрини“ е част от програмата и включва състезание на отбори от компаниите-участници в турнири по футбол, тенис на корт, колоездене и волейбол. „Софарма“ АД обичайно е домакин на турнира по тенис на корт.

За първи път през 2019 г. в отборите на „Софарма“ АД се включиха и служители от заводите в гр. Сандански, село Врабево, гр. Казанлък и от „Софарма Трейдинг“ АД.

Инвестиции в публичните комуникации

„Софарма“ АД подкрепя развитието на публичните комуникации като основа за всяка демокрация. Компанията работи извън представите на традиционните за фармацията проекти и подкрепя форуми и фестивали, свързани с дълголетие, здравословния начин на живот, развитието на обществените комуникации

Инвестиции в нови комуникационни канали, включително мобилни приложения

„Софарма“ АД комуникира чрез сайта на групата и корпоративните профили в социалните мрежи и профилите #Zdravi, #Silenden, #Ilovemyheart.

„Софарма“ АД подкрепя фестивала “Свободата да бъдеш” за здравословен живот и самоусъвършенстване.

Инвестиции в развитието на публичните комуникации

„Софарма“ АД е партньор на Българското дружество за връзки с обществеността и ежегодните Годишни срещи на българските медии в чужбина.

Дигитална социална отговорност

„Софарма“ АД комуникира със заинтересованите си страни главно чрез сайта си: <http://www.sopharmagroup.com/bg>.

Компанията общува с всички заинтересовани страни чрез новите дигитални инструменти и работи за дигитализация на системата на здравеопазване у нас. Компанията комуникира чрез Youtube канала на „Софарма“ АД и своите профили в Туитър и Фейсбук.

Всеки може да намери информация по интересуващите го въпроси не само през корпоративните профили, но и в профилите, свързани с различни теми #Zdravi, #Silenden, #Iloveyourheart. Компанията създаде две мобилни приложения - #Здрави и #Exsmoker, което вече е обновено и е със запазената марка Табекс. #Здрави е социална платформа, която включва мобилно приложение, блог и фейсбук общество, активно не само в социалните медии, но и в офлайн средата. Целта е да създаде общност чрез предоставянето на един авторски съвет на ден, свързан с физическото и духовно здраве, като покаже, че „здравословен“ не значи труден или скучен. Мобилната апликация #Здрави спечели първите Дигитални Оскари за онлайн проект на IAB, и наградите за онлайн и КСО проект на бизнес сектора на Българското дружество за връзки с обществеността.

Фармацевтична индустрия

Европейската индустрия за генерични и биоподобни лекарства “изпълнява своята мисия за предоставяне на висококачествени лекарства на пациентите в Европа, като увеличава техния достъп до ефективно лечение и партньорство за устойчиво здравеопазване.” Генеричната и биоподобната индустрия създава модел на устойчиви фармацевтични иновации, свързани със създаването и производството на продукти с добавена стойност, които могат да подобрят здравните приходи и ефикасността на болниците.

„Софарма“ АД се включи в различни срещи и международни конференции на тема здравеопазване и през 2019 г.

Устойчиво развитие на бизнеса

Корпоративна прозрачност - инициатива на Германо-Българската индустриално-търговска камара и фондация Каузи по повод Международния ден за борба с корупцията.

Целта на събитието е повишаване на обществената чувствителност към проблемите на почтеността, прозрачността и отчетността в работата на българските компании, чрез ежегоден мониторинг, обмяна на опит и трансфер на know-how от водещи компании.

Кръгла маса „Корпоративно управление – изграждане на устойчиви практики или регулаторно бреме“

Доброто корпоративно управление е едно от важните условия за увеличаване на доверието на местните и чуждестранните инвеститори към българския капиталов пазар, както и основа за устойчивото развитие на българските компании.

Подкрепата от страна на Софарма като спонсор, участник в дискусиите и презентатор на добри практики в корпоративното управление е показател за убедеността на компанията, че устойчивостта е пътя на бизнес развитието.

Д.и.н. Огнян Донеv
Изпълнителен директор

16.03.2020 г.

Гр. София